

Samen meedoen mogelijk maken in tijden van armoede

Zomer 2022 hebben we ons koersplan [Samen meedoen mogelijk maken](#) uitgebracht. Dit koersplan bevat een aantal ambities waarvan het tegengaan van armoede er een is. Armoede en schulden staat enorm in de belangstelling en dat is niets voor niets. Het afgelopen jaar zijn we geconfronteerd met stijgende prijzen van vooral voedsel en energie. We zien dat steeds meer Almeerders moeite hebben om de eindjes aan elkaar te knopen. Hoopgevend en hartverwarmend is het te zien hoe op tal van manieren hulp en ondersteuning wordt geboden, door familieleden, buurtbewoners, vrijwilligers én professionals. We kunnen bijna de parallel trekken met de begintijd van de coronapandemie in 2020 toen ook tal van initiatieven werden genomen om mede-Almeerders de helpende hand te bieden en een hart onder de riem te steken. Toen draaide het vooral om het bestrijden van eenzaamheid. Het rapport [In tijden van corona](#) is nog na te lezen – en te bekijken – op onze website.

Opnieuw laat de welzijnssector zien hoe belangrijk het is om op de actualiteit in te kunnen spelen: Almeerders snel, laagdrempelig, dichtbij, preventief én met geringe kosten van dienst te zijn. Om goed beeld te krijgen van alle initiatieven én om nog beter zicht te krijgen op wat echt nodig is, hebben we in oktober en november 2022 per stadsdeel meedoensessies met medewerkers georganiseerd rond het thema Armoede:

- Wat zien we in ons dagelijks werk gebeuren m.b.t. armoede en schulden?
- Wat doen we om de Almeerders hierin te ondersteunen?
- Wat zouden we nog meer kunnen doen en hoe werken we rond dit thema samen in wijken en buurten?

In deze sessies keken we in eerste instantie niet naar de cijfers, maar veel meer naar de signalen en verhalen die op ons afkwamen. In alle sessies kwam eenzelfde beeld naar voren, gebundeld in onderstaande samenvatting.

Wat zien we in ons dagelijks werk gebeuren m.b.t. armoede en schulden?

- Meer mensen komen in armoede terecht. We vangen signalen op als niet meer rond kunnen komen, nieuwe groepen (middeninkomens) die het betreft en een toename in hulpvragen. Veel Almeerders hebben geen (spaar)buffer om financiële problemen te voorkomen.
- Het onderwerp stijgende prijzen is hét gesprek van de dag. We zien schaamte, maar we zien ook de schaamte voorbij.
- Er is meer behoefte aan informatie over voorzieningen en regelingen die mensen kunnen ontlasten.
- De kinderwerkers zien bij ouders en kinderen meer angst, stress en zorgen om de toekomst. Met als gevolg dat ze meer met de dag leven en niet teveel vooruit denken.
- Het aantal vrijwilligers is afgenomen. Deels veroorzaakt door de coronapandemie toen met name oudere vrijwilligers al dan niet tijdelijk afhaakten. Maar nu ook veroorzaakt door meer betaald werken om meer inkomen te genereren. Jongeren hebben vaker bijbaantjes.
- Om te bezuinigen, stoppen mensen als eerste met activiteiten in de vrije tijd. Er komen meer aanvragen binnen bij Jeugdfonds Sport en Cultuur.
- De vraag naar gratis maaltijden groeit hard. Kinderen komen soms zonder ontbijt op school en/of hebben geen lunch mee. Naast het Voedselloket Almere zien we meer voedseluitgiftepunten.
- Gratis is “in”. Groei in weggeefwinkels, menstruatieproducten via de mup's (menstruatie-uitgiftepunten), en in de Sinterklaastijd de Sinterklaaspakhuizen
- De tweedeling neemt toe: mensen die armoede aan den lijve ondervinden, mensen die geen armoede ervaren.
- We signaleren minder vertrouwen in overheid en instanties.

- Extra kwetsbaar zijn de mensen die laaggeletterd te zijn of de Nederlandse taal niet machtig zijn. De sociaal werkers hebben hier hun handen vol aan.
- Almeeders komen met vragen over huisvesting op de spreekuren, maar bij doorvragen is vaak het achterliggende probleem financiën. Mensen met hoge woonlasten, lopen nu vast door de energiekosten.
- Eenzaamheid groeit, vooral onder ouderen omdat ze minder de deur uitkomen.
- Huiselijk geweld neemt toe.
- De Dagarrangementen voorzien in een behoefte. Het vijfde Dagarrangement is net gestart in Het Kardoes in Staatsliedenwijk en heeft nu al een wachtlijst.

Deelname aan de dagarrangementen brengt kinderen in de leeftijd van 4 tot 12 à 13 jaar met een kwetsbare thuissituatie een duidelijke dagstructuur, een gezonde leefstijl en zinvolle dagbesteding. De dagarrangementen zijn voor kinderen een beschermde en veilige plek voor en na schooltijd.

Wat doen we al om de Almeeders hierin te ondersteunen?

Omdat we vraaggericht werken en werken vanuit het inwonersperspectief, verleggen sociaal werkers automatisch al de focus naar daar waar het hardste nodig zijn en ondersteuning kunnen bieden.

Enkele voorbeelden zijn:

- Warme winteracties, bijvoorbeeld door mensen te wijzen op energieregelingen.
- Ruil- en weggeefinitiatieven, vooral rond de feestdagen.
- Een bijdrage vragen in natura. Kinderen kunnen deelnemen aan activiteiten in ruil voor bijvoorbeeld een klusje.
- Diverse initiatieven rond voedsel (gratis of tegen een geringe bijdrage): eettafels in buurtcentra, kookworkshops gezonde voeding, samenstellen en uitdelen van voedseltassen.
- In gesprek gaan met inwoners, schaamte over armoede proberen weg te nemen, kinderen leren bewust om te gaan met geld. We maken hierbij in toenemende mate meer gebruik van de methode stress sensitief werken.

Wat zouden we nog meer kunnen doen en hoe werken we rond dit thema samen in wijken en buurten?

We werken zoveel mogelijk samen met andere organisaties en initiatieven zodat ieder kan doen en bijdragen waar ze goed in zijn. We bundelen de krachten. Zo zijn we de campagne Hartverwarmend gestart samen met de nieuwe bibliotheek om Almeeders uit te nodigen gebruik te maken van de warme huis- en buurtkamers, een initiatief dat bijvoorbeeld het Leger des Heils ook heeft genomen. Naast het bieden van een letterlijk en figuurlijk warme plek bieden we dan ook informatie, activiteiten en een luisterend oor. Ook intern zoeken we in de stadsdelen meer de samenwerking op. We leren van elkaars initiatieven. Een gezin in geldnood bijvoorbeeld dat aanklopt bij het maatschappelijk werk verwijzen we ook door naar (bijna) gratis (kinder)activiteiten in de buurt.

We bieden weliswaar eettafels aan en organiseren met jongeren tijdens hun maatschappelijke diensttijd het rondbrengen van maaltijden en voedselpakketten, maar verwijzen ook vooral door naar het Voedselloket Almere.

We roepen Almeeders op om meer te delen en ondersteunen kleinschalige initiatieven. Lees bijvoorbeeld de [Buurtkrachtblogs](#) op de website met tal van tips hoe je dat aan kan pakken.

We maken via de diverse lokale media meer zichtbaar wat er mogelijk is.

Hoe verder?

We zetten onze initiatieven voort en helpen kwetsbare Almeeders met vereende krachten de winter door. Voorjaar 2023 maken we de balans op van deze gezamenlijke inzet en kijken opnieuw wat – het hardste – nodig is.